

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/77/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014201152
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančenič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014201152.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobcu: D. E. S. E., nar. XX.XX.XXXX, F. A. J. XX, T., zastúpený: JUDr. Milan Roll, advokát, Švabinského 13, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SEĽUZ-27-16-2/2014-OdSP zo dňa 07.05.2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/147/2014-45, zo dňa 11.05.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/147/2014-45, zo dňa 11.05.2016 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6S/147/2014-45 zo dňa 11.05.2016 zrušil rozhodnutie žalovaného č. SEĽUZ-27-16-2/2014-OdSP zo dňa 07.05.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie žalovaného“) ako aj rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „VÚSZ“) č. VÚSZ - 65101008552805/32 zo dňa 20.01.2014 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým VÚSZ podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku zastavil konanie o zvýšenie výsluhového dôchodku žalobcu. Napadnutým rozhodnutím žalovaného bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie bolo zároveň potvrdené. Krajský súd zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 214,36 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že podstatným je skutočnosť, či bolo namieste, aby žalovaný rozhodol procesne - zastavením konania alebo sa mal vecou zaoberať meritorne a znovu posúdiť žalobcov nárok podľa § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 328/2002 Z. z.“). Za právne relevantný pokladal fakt, že nárok na

náhradu služobného príjmu za nevyčerpanú dovolenku bol uspokojený v roku 2007, avšak týkal sa dovolenky nevyčerpanej za rok 2003. Preto išlo o skutočnosť podmieňujúcu začatie konania a vydanie vo veci meritórneho rozhodnutia, keďže príjem za nevyčerpanú dovolenku sa zarátava do vymeriavacieho základu, čo bolo vyriešené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. Žalovaný zotrval na svojom vyjadrení k žalobe, ktorú považoval za nedôvodnú. Ďalej krajský súd citoval § 105 ods. 4 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z. z. a § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku. Po preskúmaní veci krajský súd uviedol, že napriek tomu, že správne orgány postupovali v konaní v súlade s § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z., podľa ktorého sa na konania o dávkach vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní a potom posudzovali vec v zmysle správneho poriadku umožňujúceho zastaviť konanie v prípade, ak dôjde správny orgán k záveru o naplnení podmienok v zmysle § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku, nepostupovali správne. Krajský súd upriamil pozornosť na výklad § 105 ods. 4 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z. z. a jeho uplatnenie na daný prípad. Zo znenia tohto ustanovenia podľa názoru krajského súdu vyplýva, že správny orgán rozhodujúci o výške výsluhového dôchodku má vždy povinnosť sa meritórne zaoberať posúdením jeho výšky. Z obsahu odôvodnení preskúmaných rozhodnutí vidno, že správne orgány sa síce zaoberali aj meritórne žiadosťou žalobcu, avšak pre posúdenie veci súdom je záväzný výrok napadnutého rozhodnutia žalovaného a nie jeho odôvodnenie. V danom prípade je nesprávna forma rozhodnutia správnych orgánov, ktoré konanie vyvolané žiadosťou žalobcu zo dňa 31.07.2013 o úpravu jemu priznaného výsluhového dôchodku zastavili. Podľa presvedčenia krajského súdu nešlo o už raz právoplatne rozhodnutú vec („res iudicata“), ako mylne konštatoval vo svojom rozhodnutí žalovaný, pretože výšku priznaného výsluhového dôchodku možno meritórne posúdiť správnym orgánom vždy, ak sa zistí, že sa vyplácala alebo priznala v nižšej sume, aká by dotknutému výsluhovému dôchodcovi prináležala. Posúdenie výšky priznaného výsluhového dôchodku môže uskutočniť správny orgán z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť účastníka tak, ako tomu bolo aj v danom prípade. Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci správnymi orgánmi, nakoľko v konaní ide o vec - posúdenie výšky výsluhového dôchodku žalobcu z dôvodu, že výsluhový dôchodok mu bol priznaný a vyplácaný v nižšej sume, ako mu patrí a preto správny orgán je povinný vždy takúto žiadosť posúdiť a vydať o nej meritórne rozhodnutie a nie konanie zastaviť. Právna úprava obsiahnutá v § 105 ods. 4 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z. z. musí mať vždy prednosť pred všeobecnou úpravou - právnym posúdením vecí z hľadiska procesných ustanovení správneho poriadku a zároveň umožniť kedykoľvek vecne preskúmať právoplatné správne rozhodnutie za podmienky, že sa dodatočne zistí, že dávka bola vymieraná nesprávne alebo v nesprávnej výške. Táto skutočnosť vyplýva z osobitného charakteru upravovaných vzťahov sociálneho zabezpečenia a poistenia (analogická úprava je obsiahnutá aj vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov). VÚSZ nemal konanie zastaviť, ale bol povinný na základe novej žalobcovej žiadosti znovu posúdiť jeho nárok podľa § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. a meritórne o ňom rozhodnúť.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietne. Nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu o nesprávnom posúdení veci. Poukázal na to, že žalobca listom zo dňa 13.02.2007 požiadal VÚSZ o prepočítanie a doplatenie výsluhového dôchodku a odchodného. Touto žiadosťou sa domáhal určenia, aby doplatená suma za nevyčerpanú dovolenku za rok 2003 bola zahrnutá do súčtu priemerného služobného príjmu v zmysle § 60 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. VÚSZ vydal dňa 23.11.2010 rozhodnutie, ktorým žalobcovi nepriznal zvýšenie výsluhového dôchodku. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím zo dňa 09.03.2011 zamietol a rozhodnutie VÚSZ zo dňa 23.11.2010 potvrdil. Napriek poučeniu o možnosti podať žalobu o preskúmanie tohto rozhodnutia, ju žalobca nepodal. Žalovaný mal za to, že správne rozhodnutia oboch stupňov obsahujú všetky náležitosti v zmysle § 47 správneho poriadku, medzi ktoré okrem iného patrí aj odôvodnenie rozhodnutia. Správne orgány mali v konaní preukázané, že ide o vec už raz právoplatne rozhodnutú a okrem iného uviedli aj všetky podstatné skutočnosti, pre ktoré žiadosti žalobcu zo dňa 13.02.2007 nevyhoveli a nepriznali mu zvýšenie výsluhového dôchodku. Žalobca listom zo dňa 31.07.2013 opätovne požiadal VÚSZ o zvýšenie výsluhového dôchodku domáhajúc sa určenia, aby doplatená suma za nevyčerpanú riadnu dovolenku za rok 2003 bola zahrnutá do súčtu priemerného služobného príjmu v zmysle § 60 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. (obsahovo totožná

žiadosť so žiadosťou zo dňa 13.02.2007). Ďalej žalovaný citoval § 84 ods. 1, § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. a § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku. Z dôvodovej správy k zákonu č. 527/2003 Z. z., ktorým sa dopĺňal a menil správny poriadok v znení zákona č. 215/2002 Z. z. vyplýva, že formulácia dôvodov zastavenia konania sa ukázala ako príliš úzka (taxatívne boli dovtedy uvedené iba dva dôvody). Okrem toho sa navrhlo ustanoviť ďalšie prípady, keď nie je žiaduce vydať meritórne rozhodnutie vo veci, ale je vhodnejšie konanie zastaviť. Ako príklad bola uvedená povinnosť opätovne začať konanie, hoci sa v tej istej veci už právoplatne rozhodlo. Táto prekážka (tzv. „res iudicata“) sa odstránila v rámci § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku. V predmetnej veci je totožnosť daná totožnosťou účastníkov konania ako aj totožnosťou predmetu konania, ktorou je žiadosť žalobcu o zvýšenie výsluhového dôchodku. Pre zastavenie konania pre prekážku veci už raz právoplatne rozhodnutej je dôležité, aby už právoplatným rozhodnutím bolo rozhodnuté o práve alebo povinnosti účastníka konania vyplývajúcej z hmotnoprávneho predpisu. Ďalšou podmienkou je existencia rozhodnutia správneho orgánu v tejto veci - rozhodnutia zo dňa 23.11.2010 a 09.03.2011. Je tiež dôležité, že správny orgán smie zastaviť konanie len v prípade, ak sa súčasne skutkový stav podstatne nezmenil, k čomu v tomto prípade nedošlo. Ak by správne orgány boli povinné pri obsahovo totožnej žiadosti toho istého žiadateľa a pri nezmenenom skutkovom stave zakaždým vydať vo veci meritórne rozhodnutie, nebol by naplnený účel a cieľ zákonného ustanovenia § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku, ktorý mal zákonodarca na mysli pri jeho zavádzaní do platnosti. Žalovaný tiež poukázal na § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z., kde sa uvádza, že „dávka výsluhového zabezpečenia sa zvýši, ak sa dodatočne zistí...“. V tejto súvislosti zdôraznil, že v danej veci správne orgány nezistili, že by sa výsluhový dôchodok žalobcu vyplácal alebo bol priznaný v nižšej sume, ako mu patrí. VÚSZ zistil, že totožnou žiadosťou žalobcu sa už v minulosti zaoberal a od tejto doby nedošlo k podstatnej zmene skutkového stavu veci.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 74,58 eur. Zotrval na obsahu žaloby zo dňa 10.07.2014 ako aj na ústnom prednese z pojednávania na krajskom súde dňa 11.05.2016 a tiež sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a s jeho argumentáciou uvedenou na strane 8 a 9 tohto rozsudku, ktoré si osvojil aj ako časť svojho vyjadrenia k odvolaniu žalovaného. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, uviedol, že by sa s ňou stotožnil, pokiaľ by zákonodarca v zákone č. 328/2002 Z. z. neustanovil § 105 ods. 4, ktorý má oproti všeobecnej úprave preskúmania právoplatných správnych rozhodnutí v rámci obnovy konania alebo preskúmania mimo odvolacieho konania postavenie „lex specialis“, teda má prednosť pred všeobecnou úpravou a umožňuje kedykoľvek vecne preskúmať právoplatné správne rozhodnutia za podmienky, že „sa dodatočne zistí, že dávka bola vymieraná nesprávne alebo v nesprávnej výške“, a to s tým, že prípadný doplatok dávky patrí najviac tri roky späť. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vždy, ak sa zistí, a to bez ohľadu na to kedy a kým, že sa dávka priznala alebo vyplácala v nižšej sume, musí sa zvýšiť „ex off“, a teda žalovaný mal vydať meritórne rozhodnutie o nároku žalobcu a nie konanie zastaviť. Žalobca sa žiadosťou zo dňa 31.07.2013, adresovanou VÚSZ v súlade s § 105 ods. 4 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z. z., domáhal úpravy jemu priznaného výsluhového dôchodku z dôvodu, že sa dávka priznala a vyplácala v nižšej sume, ako patrí, a to s odvolaním sa na iné konania uvedené v žalobe.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je potrebné vyhovieť.

Medzi účastníkmi bola spornou otázka, či v prejednávanej veci bolo potrebné konanie o žiadosti žalobcu o zvýšenie jeho výsluhového dôchodku s poukazom na § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku zastaviť ako „res iudicata“, alebo mali správne orgány o tejto žiadosti konať a meritórne rozhodnúť s poukazom na § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z..

Podľa § 105 ods. 4 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z. z., dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka priznala v nižšej sume, ako patrí, resp. vyplácala v nižšej sume, ako patrí.

Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z., na konanie o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku, správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že služobný pomer žalobcu skončil dňa 31.03.2004. Rozhodnutím VÚSZ č. 65101008552802/2 - VÚSZ/DO 2 zo dňa 21.04.2004 mu bol priznaný výsluhový dôchodok v súlade s § 60 ods. 1 a 5 zákona č. 328/2002 Z. z.. Vo februári 2007 bol žalobcovi vyplatený služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku za kalendárne roky 2003 a 2004. Následne sa žalobca žiadosťou zo dňa 13.02.2007 domáhal prepočítania a doplatenia výsluhového dôchodku a odchodného dôvodiac tým, že dodatočne vyplatený služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku mal byť zahrnutý do základu pre výpočet jeho výsluhového dôchodku a odchodného. VÚSZ rozhodnutím č. VÚSZ 651011008552805-22/2010-OVZ zo dňa 23.11.2010 nepriznal žalobcovi zvýšenie výsluhového dôchodku z dôvodu, že mu vznikol právny nárok na vyplatenie služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku dňom skončenia služobného pomeru vo februári 2007. Ďalším dôvodom nepriznania požadovaného zvýšenia bola skutočnosť, že služobný príjem zodpovedajúci počtu dní nevyčerpanej dovolenky sa podľa vtedy účinného § 98 ods. 6 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z. z. nezahrňal do vymeriavacieho základu na určenie dávky výsluhového zabezpečenia. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. KaVSÚ-6-17-3/2011 zo dňa 09.03.2011 tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie VÚSZ zo dňa 23.11.2010 potvrdil.

Odvolací súd tiež z administratívneho spisu zistil, že žalobca sa opätovne žiadosťou doručenou VÚSZ dňa 02.08.2013 domáhal vydania rozhodnutia podľa § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. o zvýšení jeho výsluhového dôchodku z dôvodu nezahrnutia vyplateného služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku do základu na výpočet výsluhového dôchodku poukazujúc na právne závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/34/2011. VÚSZ prvostupňovým rozhodnutím konanie zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku z dôvodu, že sa v tej istej veci už právoplatne rozhodlo a žalovaný ho napadnutým rozhodnutím potvrdil.

Odvolací súd v prvom rade zvažoval nielen to, či by sa vydaním ďalšieho meritórneho rozhodnutia o žiadosti žalobcu o zvýšenie výsluhového dôchodku dostalo takéto rozhodnutie do rozporu s prekážkou už raz právoplatne rozhodnutej veci, ale aj to, či by jeho vydaním nedošlo k porušeniu princípu „ne bis in idem“.

„Princíp „ne bis in idem“ bráni tomu, aby v jednej a tej istej veci mohlo byť rozhodované viackrát. Tento princíp je v rovine ústavného práva výslovne zakotvený iba pre oblasť trestnú (čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd). Najvyšší správny súd však vo svojej judikatúre dôvodil, že je ho nutné aplikovať aj pre oblasť správneho trestania.“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 6As/44/2008-142 zo dňa 04.03.2009).

„Akokoľvek princíp „ne bis in idem“ tak, ako je vyjadrený na ústavnej úrovni, predstavuje zákaz potrestať zodpovednú osobu za ten istý čin viac ako raz, v judikátornej praxi správnych súdov je chápaný všeobecnejšie ako zákaz dvojitého prejednávania tej istej veci a je aplikovaný aj na nedeliktné správne konanie. Najvyšší správny súd ho napokon označil za „kľúčový princíp správneho konania“, ktorý platí bez ohľadu na to, či procesný predpis zákaz dvojitého prejednávania veci explicitne stanoví či

nie.“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 2A/614/2002-36 zo dňa 23.10.2003).

V súvislosti s prekážkou už raz právoplatne rozhodnutej veci odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžso/3/2014 zo dňa 11.03.2014, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že „Prekážka rozhodnutej veci („res iudicata“) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) vedie bez ďalšieho k zastaveniu správneho konania. Táto procesná prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, táto sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb (konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako správny orgán a súd v rámci súdneho prieskumu po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania a čo je dôležité, prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak bol určitý skutkový stav veci po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne.“

Zákonodarcia legislatívnou novinkou zásadného významu v správnom konaní s účinnosťou od 01.01.2004 ustanovil prostredníctvom § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku ako dôvod pre zastavenie konania prekážku veci už raz právoplatne rozhodnutej („res iudicata“). Právnym dôsledkom právoplatne rozhodnutej veci je tzv. formálna právoplatnosť, ktorej podstata spočíva v tom, že ak sa v tej istej veci už právoplatne rozhodlo, opätovne konať o nej nemožno s výnimkou prípadu, ak sa podstatne zmenil skutkový stav. Správny orgán pred zastavením konania z tohto dôvodu musí skúmať, či ide o totožnosť veci. Táto je daná vtedy, ak ide o totožných účastníkov, totožnosť predmetu a rovnaký skutkový stav, pričom všetky tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne.

Nemožno súhlasiť s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, že VÚSZ bol povinný na základe novej žiadosti žalobcu znovu posúdiť jeho nárok podľa § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. a meritorne o ňom rozhodnúť. Naopak, odvolací súd je toho názoru, že o žiadosti žalobcu o zvýšenie výsluhového dôchodku bolo už raz rozhodnuté vyššie identifikovanými rozhodnutiami zo dňa 23.11.2010 a 09.03.2011 a tento fakt nemožno prehliadnuť.

V danom prípade boli kumulatívne splnené podmienky na prijatie záveru, že nastala prekážka už raz právoplatne rozhodnutej veci a vydaním ďalšieho meritorne rozhodnutia ohľadom totožnej žiadosti by tiež došlo k porušeniu princípu „ne bis in idem“. Obe žiadosti (zo dňa 13.02.2007 ako aj zo dňa 31.07.2013) podal žalobca, teda bola splnená podmienka totožnosti účastníka konania. Taktiež bola splnená podmienka totožnosti predmetu konania, nakoľko obidvomi žiadosťami sa žalobca domáhal zvýšenia výsluhového dôchodku z dôvodu nezahrnutia vyplateného služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku do základu na výpočet výsluhového dôchodku. Zároveň existovalo právoplatné rozhodnutie žalovaného č. KaVSÚ-6-17-3/2011 zo dňa 09.03.2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie VÚSZ č. VÚSZ 651011008552805-22/2010-OVZ zo dňa 23.11.2010 o nepriznaní zvýšenia výsluhového dôchodku žalobcu.

Rozhodujúcim v prejednávanej veci však bolo splnenie poslednej podmienky, ktorou je to, že vo veci nenastala podstatnejšia zmena skutkového stavu. Porovnávajúc skutkové okolnosti prípadu v čase podania prvej žiadosti žalobcu zo dňa 13.02.2007 a druhej žiadosti zo dňa 31.07.2013, dospel odvolací súd k záveru, že tieto ostali nezmenené. Z uvedeného je zrejmé, že išlo o tú istú vec a bolo by nadbytočné, aby správne orgány vydali fakticky dve rovnaké zamietavé rozhodnutia o tom istom nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, týkajúce sa rovnakého predmetu konania a tej istej osoby. Ide o ten istý predmet konania, o tom istom nároku vyplývajúcom z rovnakých skutkových tvrdení a bez zmeny skutkového stavu. VÚSZ teda postupoval správne, keď konanie o druhej žiadosti žalobcu zastavil s poukazom na § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku.

O prekážku už raz právoplatne rozhodnutej veci by nešlo v prípade, že by nastala podstatná zmena

skutkových okolností, resp. ak by vo veci nastali nové faktické skutočnosti, ktoré odôvodňujú rozhodovanie vo veci (napr. výsluhovému dôchodcovi bol priznaný výsluhový dôchodok na základe faktických podmienok X, ale medzičasom vznikli podmienky Y, ktoré odôvodňujú, aby správny orgán rozhodol o nároku na predmetnú dávku). Ďalším dôvodom pre meritórne rozhodnutie vo veci bez toho, aby išlo o „res iudicata“, by bola zmena právnej úpravy alebo podstatná zmena právneho názoru v rozhodovacej činnosti súdov z dôvodu neustále sa vyvíjajúce judikatúry. V takomto prípade by bola na mieste aplikácia § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. umožňujúca v dôsledku dodatočného zistenia novej skutočnosti opätovné posúdenie hmotnoprávnej otázky správnosti výpočtu výsluhového dôchodku žalobcu a následne zvýšenie dávky v prípade, že táto bola priznaná v nižšej sume, ako danej osobe patrila, čo však nie je prípad žalobcu.

Záverom je potrebné dodať, že správne orgány sa v preskúmaných rozhodnutiach nad rámec zaoberali aj dôvodmi zamietnutia pôvodnej žiadosti a tiež poukázali na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR potvrdzujúcu správnosť pôvodných rozhodnutí o predmetnej žiadosti žalobcu o zvýšenie výsluhového dôchodku.

S poukazom na vyššie uvedené dospel odvolací súd na rozdiel od krajského súdu k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie je vecne správne, nedošlo nimi k porušeniu zákona a ani chránených záujmov žalobcu. Vychádzajúc zo skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu preto rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 OSP.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona takéto právo nepatrí.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.